

Så fungerar den svenska gymnasieskolan

Skolverket

Gymnasieskolan har 18 nationella program

Skollagen gäller lika för
fristående gymnasieskolor
och offentliga gymnasieskolor som kommunen sköter.

Ett nationellt program är
ett program som finns i hela landet.
Gymnasieskolan har 18 nationella program.
12 av dem är yrkesprogram
och 6 är högskoleförberedande program,
det vill säga program för elever som vill
fortsätta att studera på högskolan.

Elever som har studerat ett yrkesprogram
ska bli skickliga i det yrket
och ska kunna arbeta med det yrket.

Eleverna ska kunna börja arbeta
direkt efter programmet.

Elever som studerar på ett yrkesprogram
ska också kunna bli behöriga
att studera på högskolan.

Då måste eleverna välja vissa kurser
som gör att de blir behöriga.

Elever som har studerat
ett högskoleförberedande program
ska vara redo för
att studera på högskolan.

Dessutom finns det 5 andra program
som heter introduktionsprogram.

De programmen är till för elever
som inte är behöriga
att studera ett nationellt program.

Elever som börjar studera på ett introduktionsprogram
ska sedan kunna studera på ett nationellt program
eller börja arbeta.

En del skolor har utbildningar som är olika de nationella programmen. Det kan till exempel vara särskilda utbildningar som är speciella för en viss idrott eller utbildningar som elever från hela landet kan söka.

Att vara behörig till gymnasiet

Att vara behörig betyder att ha godkända betyg för att söka till en utbildning.

Reglerna för att vara behörig till gymnasiet är olika för yrkesprogram och för högskoleförberedande program.

För att vara behörig till ett yrkesprogram måste en elev ha godkända betyg i svenska eller svenska som andraspråk, engelska, matematik, och i 5 ämnen till, det vill säga sammanlagt 8 ämnen.

För att vara behörig till ett högskoleförberedande program måste en elev ha godkända betyg i svenska eller svenska som andraspråk, engelska, matematik, och i 9 ämnen till, det vill säga sammanlagt 12 ämnen.

För en elev som vill studera ekonomiprogrammet, samhällsvetenskapsprogrammet eller humanistiska programmet så måste 4 av de 9 ämnena vara geografi, historia,

Eleverna läser kurser

De ämnen som finns i varje program är uppdelade i kurser.

De flesta kurser är 100 poäng.

Ämnena i gymnasieskolan och innehållet i alla kurser står i ämnesplaner.

Ämnesplanen bestämmer vad undervisningen ska handla om.

Betyg

Elever i gymnasieskolan får betyg efter varje kurs.

Betygen kan vara A, B, C, D, E eller F.

A är det högsta betyget

och E är det lägsta godkända betyget.

F betyder att eleven inte fått godkänt på den kursen.

Det finns krav för vad en elev ska kunna för att få betygen A, C eller E.

Kraven är likadana i hela landet.

Ämnen i gymnasieskolan

De ämnen som alla elever i gymnasiet studerar heter gymnasiegemensamma ämnen.

Ämnena är

engelska,

historia,

idrott och hälsa,

matematik,

naturkunskap,

religionskunskap,

samhällskunskap

och svenska eller svenska som andraspråk.

Eleverna studerar de ämnena
på alla program,
men olika mycket på olika program.

Sedan har varje program ämnen
som är speciella för just det programmet.
De ämnena heter programgemensamma ämnen.
De ämnena gör ett program till just det programmet.

Alla elever som studerar det programmet
studerar de ämnena.
Alla elever som studerar på teknikprogrammet
studerar till exempel samma kurser i
fysik, kemi och teknik.

Alla program utom vård- och omsorgsprogrammet
har olika inriktningar som eleven kan välja.
En elev som studerar ekonomiprogrammet
kan till exempel välja mellan inriktningen ekonomi
och inriktningen juridik.
Dessutom har varje program olika kurser
i en programfördjupning.
En elev som studerar på humanistiska programmet
kan till exempel välja att studera kurser
i latin eller klassisk grekiska.

Eleven ska också göra ett individuellt val.
Då får eleven välja att läsa någon kurs
som finns på skolan.

Elever på alla skolor
ska kunna välja någon estetisk kurs,
till exempel en kurs i teater eller bild,
eller en kurs i idrott och hälsa
som sitt individuella val.

Elever som studerar på ett yrkesprogram
ska kunna välja kurser
som ger dem grundläggande högskolebehörighet
inom sitt individuella val.

Examen från gymnasiet

En elev som har studerat ett helt gymnasieprogram kan få en examen från gymnasiet.

Yrkesexamen

En elev som har studerat ett yrkesprogram kan få en yrkesexamen.

För att få en yrkesexamen

ska eleven ha studerat 2 500 poäng.

2 250 av poängen måste vara godkända.

Eleven ska ha godkänt i

svenska 1 eller svenska som andraspråk 1,

engelska 5

och matematik 1.

Eleven ska ha godkänt i 400 poäng

av de programgemensamma ämnena.

Eleven ska också ha gjort

ett godkänt gymnasiearbete.

Eleven kan få en yrkesexamen

genom lärlingsutbildning

eller genom yrkesutbildning på en skola.

Högskoleförberedande examen

En elev som har studerat ett högskoleförberedande program

kan få en högskoleförberedande examen.

För att få en högskoleförberedande examen

ska eleven ha studerat 2 500 poäng.

2 250 av poängen ska vara godkända.

Eleven ska ha godkänt i

svenska 1, 2 och 3

eller svenska som andraspråk 1, 2 och 3.

engelska 5 och 6

och matematik 1.

Eleven ska också ha gjort ett godkänt gymnasiearbete.

Elever som har en högskoleförberedande examen har grundläggande behörighet till högskolan. De har rätt att söka till högskolan.

Elever som har en yrkesexamen och godkänt i svenska 2 och 3 eller svenska som andraspråk 2 och 3 och engelska 6 har också grundläggande behörighet till högskolan. De har rätt att söka till högskolan.

Alla elever som går på ett yrkesprogram har rätt att studera de kurser de behöver för att få grundläggande behörighet.

Ibland behöver eleverna extra kunskaper i ämnen som är särskilt viktiga för en utbildning. Då måste eleverna ha godkända betyg i ämnen de behöver för att klara utbildningen. Det kallas att ha särskild behörighet.

Studiebevis

Elever som inte klarar kraven för en gymnasieexamen ska få ett studiebevis. Studiebeviset visar vad eleven har studerat.

Entreprenörskap

Skolan ska arbeta med entreprenörskap. Det betyder att skolan ska locka fram elevernas självförtroende. Att se möjligheter i stället för att se problem är andra ord för att beskriva entreprenörskap. Skolan ska vara en plats där det går att vara nyfiken.

En del av Europa

En elev som går i en svensk gymnasieskola ska kunna studera också i andra länder i Europa.

Vuxenutbildning

När du är vuxen går det också att studera på gymnasienivå inom kommunal vuxenutbildning.

Då studerar du samma ämnen och har samma krav på kunskaper som i gymnasiet.

Du kan planera dina studier så att de passar dig och ditt liv som vuxen.

De 18 gymnasieprogrammen

Yrkesprogram

- Barn- och fritidsprogrammet
- Bygg- och anläggningsprogrammet
- El- och energiprogrammet
- Fordons- och transportprogrammet
- Handels- och administrationsprogrammet
- Hantverksprogrammet
- Hotell- och turismprogrammet
- Industritekniska programmet
- Naturbruksprogrammet
- Restaurang- och livsmedelsprogrammet
- VVS- och fastighetsprogrammet
- Vård- och omsorgsprogrammet

Högskoleförberedande program

- Ekonomiprogrammet
- Estetiska programmet
- Humanistiska programmet
- Naturvetenskapsprogrammet
- Samhällsvetenskapsprogrammet
- Teknikprogrammet

Introduktionsprogram

Elever som inte är behöriga att studera ett nationellt program på gymnasieskolan kan gå ett introduktionsprogram. Introduktionsprogrammen är till för att ge eleven nya möjligheter.

Introduktionsprogrammen ska hjälpa eleven att få behörighet till ett nationellt program eller till en annan utbildning.

Introduktionsprogrammen kan också förbereda eleven för att börja arbeta.

Det här är introduktionsprogrammen

- Preparandutbildning
- Programinriktat individuellt val
- Yrkesintroduktion
- Individuellt alternativ
- Språkintröduktion

Informationen i den här trycksaken finns också
översatt till minoritetsspråken och ett antal invand-
rarspråk. Översättningarna finns som pdf-filer på
skolverket.se i publikationsdatabasen.

ISBN: 978-91-86529-87-1
Grafisk form: AB Typoform
Foto: Michael McLain

Skolverket